

אורי אבנרי משוחח עם גידעון פת

**פתאום החליט השר גידעון פת
לעשות שריד, ועכשיו כולם יודעים
מי זה שר־הת־ירות. אז בזמן
שאתם קופצים למלון
„קינג־דייוויד“ לאכול המבורגר
מוזל, זיכרו מי האיש הנחמד
שעשה לכם הנחה. אורי אבנרי
שמע השבוע איך מצליחים
להישאר שר במפלגה הליברלית.**

דניאל אבנרי, העיתון הזה

פת עושה שריד

● זה פארדוקס מסויים. אתה הפיכת חבר במפלגה שנחשבה בורר גנית מפני שבני־הפעלים היו כביר כול בעלי פריבילגיות? הם לא היו בעלי פריבילגיות, פשוט מאוד... אבא שלי היה פועל, אך לא היה משלהם. אז אני מאוד רגיש לזה, ובתקופה שהייתי שרה־תעשייה והמסחר אני אומר בכל הכנות — ואולי זה לא לראיון — לא הייתי ישן בלילות, כשהייתי יודע שעומדים לפטר לא 200 או 300 עובדים, אלא תמישה עובדים כחרסית בנגב.

אני חושב שזה אסון אם אנו נחשוב שאפי שר להסתגל למצב שבו תהיה לנו אבטלה. מה זה תמישה־שישה אחוז? זה 100 אלף מובטלים, זה 100 אלף איש שלא מביאים פרנסה הביתה.

אנחנו בנינו בעיריית־הפיתוח מערכת יפהפיה: מערכת־חינוך טובה מאוד, בכל אופן מספקת, סכירה, מתנ־סים, בריכות־שחייה, ואוי ואבוי לילד בגיל 8 או 10... אני רואה את עצמי בגיל 6 או 7, שאחרי בית־הספר הולך לכריכת־השחייה ומשחק בגן הציבורי, וחוזר ב־7 בערב הביתה לבית של אבא מובטל. אני חושב שזה אסון.

נכון שבתיאוריה הכלכלית שלמרנו באר־ניברסיטה, 4% אבטלה זה בריא לכלכלה, זה

אמרתי בגיל 8. איד יכול להיות בגיל 8? אני למדתי בבית־ספר לילדי־עובדים, ואני זוכר שבבית־הספר לילדי־עובדים הייתי יושב ליד ילד שהיה מקבל חלב בכל יום בשעה 10, בכוסות מאלומיניום, והיו ילדים, ואני הייתי ביניהם, שלא היו מקבלים חלב מפני שאבא לא שילם גרוש. וזה היה בית־ספר לילדי־עובדים, בית־חינוך לילדי־עובדים.

שררה הרווחה. אבל אני זוכר, תקופות ארוכות כילד... ● בשנות ה־40? לא, לקראת סוף שנות ה־30. אני זוכר שבתור ילד הייתי נשלח למכולת, והיו שור לחים אותי בחזרה הביתה, כי לא היו נותנים לנו בהקפה. גרנו בשכונת נחלת־פחים, שקר ראים לה היום נחלת־אחים. מישהו שאל אותי מתי נהייתי ציוני כללי.

מי ומה

- ליברליזם: תורה חברתית הדוגלת בחופש (כלאטינית: ליבר — איש חופשי). מגמה פוליטית המזוהה בדרך כלל עם השאיפה לרפורמות, לדמוקרטיה ולחירות האדם והמשק מול השילטון.
- המיפלגה הליברלית (בישראל) נקראה קודם לכן מיפלגת הציונים־הכלליים.
- פריץ ברנשמיין, ישראל רוקת, יוסף סרלין, יוסף ספייר היו ראשי מיפלגת הציונים־הכלליים החברים מטעמה בממשלת־ישראל, כימי כהונת הכנסת השנייה, עד 1955. ברנשטיין היה עסקן ציוני מהלנד. רוקח היה מראשי המחנה „האזרחי“ ביישוב העברי לפני קום המדינה, וראש עיריית תל־אביב. יוסף ספייר היה איש פתחת־יקוה. יוסף סרלין היה עורך־דין מתל־אביב.
- גחיל: „גוש חרות־ליברלים“, גוש־בחירות של תנועת־החרות והמיפלגה הליברלית, שנוצר ערב הבחירות של 1965, ושסביבו קם ב־1973 הליכוד.
- פינחס ספייר היה שרה־מיסטר־התעשייה האגרתי מטעם מפא״י (קודמתה של מיפלגת־העבודה), להבדיל מיוסף ספייר הליברלי.
- מישרדי־התעשייה והמסחר נקרא קודם לכן מישרד־המיסטר־התעשייה. במשך זמן־מה היו ענייני־התיירות שייכים למישרד זה.

● אולי נתחיל מהסוף. אמרת בשיבוע שעבר שיוסי ביילין נפל על השכל. התחלק על השכל. או על הפה, או על השכל... אבל, אורי, אני אמרתי גם שאני מעריך ומכיר אותו כאדם נבון, לכן זו חייבת להיות התחלקות, ולא...

● אבל הרי מה שהוא אמר תואם את האידיאולוגיה הליברלית. הוא אמר שיש להתרגל לזה שיש כר־זכך אחוזי־אבטלה. מילטון פרידמן היה מוחא לו כפיים. איפה אתה עומד מבחינת ההשקפה הליברלית שלך לגבי התפיסה הכלכלית הליברלית, המתבטאת דווקא באמירה הזאת?

אני אגיד לך, אני חושב את עצמי לאדם ליברלי. אבל אני רגיש לנושא האבטלה וחוסר־העבודה. אומרים שיש לי נטיות סוצי־יאליסטיות. אני מאוד רגיש לנושא האבטלה וחוסר־העבודה. יתכן ואני רגיש לכך משום שכאשר הייתי ילד, אבא שלי היה מחוסר־עבודה בירושלים.

● מה היה מוקצונו? הוא היה צבעי. זה היה לפני שאמא נפטרה, ולפני שאומצתי על־ידי דורתי, ששם